TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.

Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela. K. E. Heikkinen

Phone: Office 365, Editorial Dep't 832

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Keltainen tuplajuulaisuus

"Industrialisti" sairastaa ja ulisee sen johdosta kun punaiset vallankumoukselliset tuplajuulaiset sanovat sitä keltaiseksi. Ja on siihen syytäkin. Työläiset ovat saaneet käsiinsä todistuskappaleita, jotka osottavat, että "Industrialistin" johtajaklikki vehkeilee, masinoi ja punoo kaikenlaisia juonia järjestön niitä jäseniä ja joukkoja vastaan, jotka vilpittömästi omaksuen vallankumouksellisen marxilaisuuden periaatteet tahtoisivat keltaisen hapatuksen ja taloudellisen opportunismin lehdestään ja laitoksistaan hävittää. Lehden toimitusta ollaan vetämässä joukkojen tuomittavaksi sen johdosta kun se on häväissyt Venäjän vallankumousta, valehdellut kaikenlaisia hullunkurisuuksia Venäjän oloista ja vastustanut Kolmannen Kansainvälisen periaatteita.

Että "Industrialisti" yhä edelleen palvelee vastavallankumoukselliset ja niitä puolustavia aatteita, se käy ilmi miltei jokaisesta lehden numerosta. T. k. 7 päivän numerossa johtavassa artikkelissa tuumailee lehden toimitus seuraavasti:

"Lehdessämme on useita kertoja tuotu esille se ajatus, että meidän I. W. W:n jäsenten velvollisuus on seisoa kaikkien maiden **teollisuustyöläisten** takana ja heidän etujensa puolesta. Tämä pitää paikkansa vielä Venäjäänkin nähden. Venäjän maalaisväestö on kylläkin työtätekevää väestöä, mutta se on, semmoisena kuin se nykyään on olemassa, häviävä luokka — jos sitä luokaksi voidaan sanoa. Venäjällä pyritään nykyään järjestelmällisesti suurtuotantoon kaikilla aloilla. Ainakin sen edistyksellinen aines, teollisuustyöväestö, pyrkii siihen. Sikäli kuin ennätetään saamaan välineitä, jotka ovat välttämättömiä maanviljelyksen muuttamiseksi suurtuotannoksi tulee se siksi muuttumaan ja talonpoika muuttuu teollisuustyläiseksi. Nykyään ei sitä voida siksi sanoa, huolimatta siitä, että hän voi tehdä yhtä paljon ja ehkä yhtä raskastakin työtä kuin teollisuustyöläinenkin."

"Mutta nyt on asianlaita siten, että Venäjällä on, kuten jo ennemmin mainitsimme, noin 15 prosenttia teollisuusväestöä, eli noin 7 miljoonaa varsinaisia teollisuustyöläisiä unioihin järjestäytyneinä. Siellä on myös muitakin aineksia. Ja kun koska hyvänsä ilmenee eroavaisuuksia näiden taloudellisesti järjestyneiden seitsemän miljoonan teollisuustyöläisen ja muiden ryhmien välillä, on meidän paikkamme, taloudellisesti järjestyneinä teollisuustyöläisinä, Venäjän teollisuustyläisten takana."

Lainaukset osottavat, että kirjottajalla ei ole aavistustakaan yhteiskunnallisen vallankumouksen ja siinä esiintyvien luokkien luonteesta. Mikä on sitte teollisuustyöväestön osa kumouksessa, miten se ryhmittyy ja miten se erotetaan muusta köyhälistöstä.

Koko tässä järkeilyssä on asetuttu työväenluokan yhtenäisyyttä hajottavan ryhmittymisen ja lahko-opin kannalle. Erotetaan köyhälistöstä määrättyjen teollisuuksien työläiset ja eri teollisuuden työläiset toisistaan ja rakennetaan tälle ryhmittymiselle teoria, josta tehdään vastavallankumoukselliselle ajattelutavalle kilpi.

Että imperialistinen kapitalismi sekä teollisesti kehittyneissä että takapajuisissa maissa johtaa ja pakottaa kaikki sorretut luokat, koko sorretun kansan yhtenäiseen yhteiskunnalliseen liikkeeseen, joka määrättyjen ulkokohtaisten vaikutuksien seurauksena kehittyy taisteluksi vallasta, siitä ei näillä keltaisilla ole aavistustakaan. Enempää kuin siitäkään, että kehittyneellä kapitalistisella ajalla eri teollisuuden aloilla ja yleensä kaikessa palkkatyössä olevat työläiset joutuvat sekä tuotannon teknillisten että yhteiskunnallisten vaikutuksien, pääomien ja tuotantoalojen toisiinsa sulaantumisen seurauksena, yhdistymään toisiinsa kiinteästi. Ja yhdistyminen käy sitäkin välttämättömämmäksi kun riisto ja kapitalistiluokan painostus käy yhä ankarammaksi ja kun kaikenlainen ryhmittäinen taistelu johtaa vain pettymyksiin.

Samalla tavalla kuin yleensä tapahtuu teollisuuden alalla, tapahtuu myöskin maatalouden ja kaupunkiproletariaatin keskinäisissä suhteissa sulaantumista pääoman sulaantumisen ja riiston seurauksena. Kapitalistinen tuotantotapa pakottaa talonpoikaiset aineksetkin vallankumoukseen, koska kapitalismin rappeutuminen käy heidänkin elämäänsä uhkaavaksi ja niin tapahtuu ennen kaikkea maataloudessa työskentelevälle palkkatyöväestölle.

Kysymyksen asettaminen siten että toisella puolen on teollisuustyöväestö ja toisella puolen maataloustyöväestö ja tulla sen perusteella tulokseen, että on puolustettava teollisuustyöväestöä kaikkia muita luokkaryhmittymiä vastaan, on Venäjän vallankumouksen vääristelemistä ja johtaa se ilman muuta vastavallankumoukselliseen vieläpä siihen miltei kaikkein tökeröimmällä tavalla.

"Venäjällä pyritään nykyään järjestelmälliseen suurtuotantoon kaikilla aloilla," sanoo mainittu lehti. Ja koska näin on, niin seuraa siitä, että "Industrialistin" toimittajat koettavat tuhertaa joukkojen varoja tähänastisen vallankumouksen häväisemiseen.

Jos ne eivät pyrkisi suurtuotantoon, niin tietysti lehti antaisi korkea-arvoisen siunauksensa vallankumouksellisille. Mutta koska ne siihen pyrkivät, niin osottaa se, ettei alkuperäinen talonpoikaistalous riitä ja koska se ei riitä, niin seitsemää mijoonaa varsinaista teollisuustyöläistä on puolustettava muita vastaan. Ja tästä siansaksa-logiikasta seuraa sitte, että ei tarvita valtiollista toimintaa eikä valtiota, siellä missä teollisuus on kehittynyt eikä sielläkään missä se on alkuperäinen koska sen kehittämiseen pyritään.

Koska on niin kuin on, niin seuraa siitä, että "Industrialistin" toimittajan täytyy olla matalamielisen ja vanhojen riitojen kannustaman suuruudenhullun, mutta jos ei olisi niinkuin on, niin seuraisi siitä, että ei tarvitsisi ottaa kysymyksenalaiseksi lainkaan asioita, jotka "Industrialistin" toimittajan mielenlaatua selittävät.

Ensiksi: Hyvä "Industrialisti", ole armollinen ja säästä maailmaa sotkuiltasi. Teollisuuden kehitys ja vallankumous ovat kaksi eri asiaa. Jokainen teollisuuden kehityksen aste ilmaisee määrättyä teknillisten työvälineiden tilaa. Aseiston kehitys kulkee nopeasti eteenpäin kapitalistisen tuotantotavan aikana, mutta vielä nopeammin työväenluokan hallitsemassa yhteiskunnassa ja sosialismin aikana.

Toiseksi: Vallankumous on valtakysymys, ihmisten keskinäisten valtiollisten ja yhteiskunnallisten suhteiden valtava kumous ja uudelleenjärjestämisprosessi.

Kolmanneksi: Nämä kaksi asiaa ovat kapitalistisessa yhteiskunnassa sellaisessa suhteessa toisiinsa, että edellisen kehitys pakostaa, inhimillisten halujen ja harrastusten kautta, niiden välittömän ja tarkotuksen mukaisen toiminnan kautta johtaa jälkimäiseen. Teollisuuden kehitys riistojärjestelmän alaisena aiheuttaa mailmanlaajuisia yhteiskunnallisia ja valtiollisia kriisejä, sekasortoa ja onnettomuutta, joka pakottaa kärsivät luokat, ei teollisuuksittain, ei ammatittain, ei ryhmittäin siten, että täällä kaupunkilaiset, täällä teollisuustyöläiset, tuolla talonpojat tai maatalouden palkkatyöläiset ja pikkufarmarit, mutta siten, että nuo kaikki, kaikki kapitalismista kärsivät, nousevat ja valtaan saattavat tahtonsa valtiossa ja yhteiskunnassa.

Neljänneksi: Näiden pahankuristen sotkijoiden tulisi vielä tietää sekin, että vallankumous ei kysy millä kehityksen asteella teollisuuden kehitys on, minkälaiset koneet ovat käytännössä, kuinka paljon niitä on ja minkälaiset yleensä vallitsevat teknilliset työmenettelytavat ovat käytännössä, vaan tulee se paholainen pääoman ulkokohtaisten seurausten kautta kun kapitalismi on repinyt luokkaristiriidat ammottaviksi ja kun muuten ottollinen aika keskinäiset voimasuhteet huomioon ottaen on saapunut.

Viidenneksi: Mutta sen jälkeen ei voi kehitys sammua. Täytyy edelleen uurastaa. Täytyy rakentaa. Teollisuutta täytyy kehittää. Maataloutta täytyy järjestää uudelleen, jotta saataisiin purescelteavaa. Täytyy tehdä yhtä ja toista, jotta vallankumous "eläisi", jotta se saisi raitista ilmaa, mutta "Industrialisti" vasta sitte antaisi kannatuksensa tällaiselle kun se olisi tapahtunut siinä kaikin puolin valmiissa maailmassa, jossa ei millään kehityksellä olisi mitään tekemistä. Kun Venäjän vallankumous ei ole tapahtunut tämänlaisessa "valmiissa" yhteiskunnassa, niin he tukevat vain sitä ryhmää, joka kylläkin muodostaa vallankumouksen selkärangan, mutta joka ei sitä yksinään ole voinut tehdä, eikä sitä yksinään säilyttää, siten koettaen repiä yhteiskuntataloudelliset ryhmittymiset vallankumouksen ja sen rakentamisen asteella erilleen toisistaan, joten koko työvlenluokan ja kaikkien sorrettujen yhteinen asia kukistuisi.

Kuudenneksi: "Industrialisti" ilakoi sen johdosta, että Venäjällä on ristiriitoja teolisuustyöläisten ja talonpoikien välillä. On kovin "hauskaa", että meillä on ristiriitoja teollisuustyöläistenkin välillä ja että juuri tämä seikka tekee duluthilaisille puoskareille mahdolliseksi pitää yllä meluaan. Vallankumouksen vastoinkäymiset muodostavat vastavallankumouksellisten sydämmellisimmät ilon aiheet. Muuten ei voisikaan olla.

Seitsemänneksi: Teollisuuden kehittäminen ei sellaisenaan tarkoita vallankumouksen kehittämistä. Ollessaan tuotannon alkuunpaneva ja ainoa luova voima, työväenluokka edistää tuotantoa ja tekniikkaa kapitalismin aikanakin ja jos me rajoittuisimme vain puhumaan teollisuudesta ja teollisuuden kehittämisestä ja olisimme niin lapsellisia, että siihen vielä liittäisimme uskon, että se ilman muuta johtaa meidät teolliseen yhteiskuntaan tai sosialismiin, niin me olisimme arveluttavan likellä kapitalismia ja niin kaukana vallankumouksellisuudesta kuin etäisin kiertotähti maanpallolta, mutta tähän hullunkuriseen käsitykseen kuitenkin keltainen tuplajuulaisuus perustuu. Edelleen. Venäjällä koko kumouksellinen kansa tekee luovaa työtä teollisuuden ja tuotannon kehittämiseksi ja kohottamiseksi. Tuotannon kohottaminen kuuluu vallankumouksen välttämättömyyksiin vallan säilyttämistä tarkoittavien toimenpiteiden kanssa. Siinä ovat mukana teollisuuden työläiset, talonpojat, sotilaat ja kaikki ne, jotka ovat vapautuneet kapitalismista, ja se johtaa yhteiskunnallisten ja valtiollisten suhteiden muuttumisen ja uudistumisen ohella taloudellisiin uudistuksiin, jolloin ihmisen valta luonnon yli saavuttaa mahdollisimman korkean kaikkea hallitsevan tilan ja jolloin ihmisten keskinäiset suhteet myöskin tekevät mahdolliseksi kaikille ihmisille sen nautinnon, minkä teknillinen kehitys ihmiskunnalle sallii.

MITÄ KUPARIPAROONIT OVAT "UHRANNEET"

Nyt kun kaikissa mahdollisissa tilaisuuksissa työläisiä vaaditaan uhraamaan, "jotta liike-elämä voisi uudelleen nousta," on mieltäkiinnittävää luoda katsaus siihen, mitä työnantajat 'uhraavat', jotka myöskin väittävät kärsivänsä osansa liike-elämän seisaus-tilasta.

Ottakaamme esimerkiksi kuparitrustin sydänliike, Anaconda Mining Co., joka äskettäin työnsi kaikki työläisensä nälkätaipaleelle, selittäen tekosyyksi liike-elämän seisaustilanteen.

Samalla kertaa kun kuparitrusti seisautti kaivokset kautta koko maan lähetettiin sen keskusvirastosta kaikille osakkeenomistajille perin rauhottava kirjelmä, jossa selostettiin yksityiskohtaisesti tilannetta ja toimenpiteitä, joihin trusti on ryhtynyt ensiksikin kuparin hinnan korkealla pitämiseksi ja osakkaille kunnollisen voittoprosentin takaamiseksi. Kaikilla kupariyhtiöillä on v. 1918:n jälkeen ollut toiminnassa yhteinen kuparinvienti korporatsiooni, jolle trustin tuottajapuoli, s. o. kaivostenomistajat, ovat luovuttaneet 400,000,000 naulaa puhdasta kuparia $40,000,000 hinnasta 8 prosentin kultakannalla olevia velkakirjoja vastaan. Kun kuparin markkinahinta on nyt 13 senttiä naula, niin tarkalleen laskettuna koituu tästä nykyisen markkinahinnan mukaan myytynä $52,000,000, eli voittoa 30 pros velkakirjojen 8 pros. lisäksi. Tietysti ei ole yksityiskohtaisesti selostettu mitenkä tuo "potti" tullaan jakamaan, sillä se tietenkin on trustin yksityissalaisuus. Pääasia vain on se, että kuparia kaivaneet mainarit eivät sitä saa käsiään lämmittämään.

Mitä itse Anaconda Mining Companyyn tulee, niin on sen osakkeitten arvo sen jälkeen kun kaivokset suljettiin noussut 34:stä 38½ pisteeseen, mikä meille ymmärrettävässä laskutavassa merkitsee $4.50 osaketta kohden. Kun Anaconda Mining Companyn osakkeita kaikkiaan on liikkeellä 2,300,000 kappaletta, nousee osakkeitten arvos kohoamisen kaikkiaan $10,350,000, mikä summa esittää sitä puhdasta voittoa, minkä nämä osakkeen omistajat ilman minkäänlaista vaivaa näkemättään katsovat voivassa pitää tienestinään tältä ajalta, jonka kuluessa itse kuparin kaivanneet kaivostyöläiset ovat saaneet olla paastolla.

Tehkäämme seuraavassa pientä tilastoa Anaconda Mining Co:n tienesteistä viimeisen kymmenen vuoden ajalta, jotta saataisi yleiskuva todellisuudesta, ja jotta työläiset siihen voisivat verrata omaa tilannettaan selviytyessään nyt sotahumalastaan y. m. pienistä niitä vaivanneista vioista:

V. 1911 oli kysymyksessä olevan liikkeen puhdas voitto $8,316,063; v. 1912 $15,856,335; v. 1913 $11,323,498; v. 1914 $9,198,420; v. 1914 $44,464,326 eli neljän sotaa edellä käyneen vuoden kuluessa kaikkiaan $44,464,326. Sodan alusta viime vuoden oppuun "ansaitsi" samainen liike $134,770,693, mikä summa laskettuna yhteen edellisen neljän vuoden puhtaaseen voittoon tekee kaikkiaan $179,464,919. Anaconda Mining Companyn osalle kymmenen vuoden kuluessa.

Mitä ovat Anaconda Mining Companyn kuparikaivoksissa tuon kymmnen vuoden ajan raataneet työläiset saaneet? Aikanaan kurjan elantonsa ,mainareitten keuhkotautia, ruhjoutuneita ruumiita, kurjuutta ja kärsimyksiä. Tämän lisäksi ne ovat saaneet kärsiä ainaisia ja laihatuloksellisia taisteluita, joitten aikana urhoollisesti ovat saaneet kiristää nälkävyötään. Ja loppujen lopuksi kun kaikesta huolimatta liiaksi paljon ovat tuottaneet ylearvoa, suuria myymättömiä kuparivarastoja, ovat ne nälkäisinä saaneet lähteä maailman turulle etsimään paikkaa, missä taasen saisivat käsivartensa kaupaksi, sillä aikaa kun kuparitrusti keinottelee heidän työnsä tuloksilla ja kokoo miljoonia arkkunsa pohjalle ja suunnittelee työläistensa perinpohjaista nöyryyttämistä.

HUONON LIIKEAJAN MERKKEJÄ

Yksi lihatrustin osastoista, Morris & Co. on juuri ilmottanut osakkeenomistajille maksavansa voittoa 1,233 pros. sijoitetulle pääomalle. Verrannon vuoksi sanottakoon, että se merkitsee sitä, että jokaista sijoitettua dollaria kohden saa osakkeenomistaja $12.33. Tästä huolimatta murskattiin teurastamotyöläisten taistelu kun työläiset vaativat palkkatason pysyttämistä ennallaan.

Tällaisten huikeitten voittojen kiskomiseksi osakkeenomistajille on tämä liike pääpiirteissään noudattanut seuraavia periaatteita: Nylkenyt farmareita karjan ostamisessa, nylkenyt työläisiä työn riistännässä, nylkenyt kuluttajia tuotteitten myynnissä ja lopulta nylkenyt hallitusta salaamalla voittojen suuruutta veroraporttien täyttämisessä ja verojen maksussa. — Siis nylkemistä alusta loppuun ja joka käänteessä.

Tästä huolimatta on lihatrustia vastaan nostettu voittoilujuttu kumottu liittovaltioitten oikeuslaitoksessa New Yorkissa.

— Työväenluokka — kirjoittaa Marx "Filosofian kurjuudessa" — asettaa kehityksen kulussa vanhan porvarillisen yhteiskunnan tilalle sellaisen yhteisön (association), jossa ei ole luokkia eikä niiden vastakohtaisuuksia; silloin ei tule olemaan mitään varsinaista poliittista valtaa koska juuri poliittinen valta on porvarillisen yhteiskunnan sisällä olevien luokkavastakohtien virallinen ilmaisu.

JUTUN JATKOA

Toimittajan huolet

Merkillisessä oikullisuudessaan ma ilma määrää joitakin olemaan toim tajinakin. Tulisi kirjoittaa uut ja selostuksia työläisten taistelu ja riennoista. Tulisi selittää mi meneskelee kauntin tiekomissione tällä hetkellä, millä tavalla kalasta saavat tänä kesänä verkkonsa vet laillisesti, miten kaukana pohjanti on Yhdysvaltain pääkaupungista, m kä ovat valtakunnan ministerin nim mitä kello tällä minutilla on ja ku ka lyhyeksi hameet tämän ke "stailin" mukaan hupenevat.

Vastaa jos osaat. Jos et vast olet aasi illman ansioita, toisten k tannuksella elävä roisto. Jos vast pidetään sinua nenäviisaana keik jana, joka teeskentelee kaikkite väisyyttä.

Tässä maaperässä kasvaa se o tuinen mielenlaatu, josta Mark Tw antaa niin loistavan kuvauksen ni ajoilta, jolloin hän poimi tähkäpä Tennesseen lehdistä ja jollom pääs mittajan helvetillinen kynänpyöri suolan ja pippurin lisäämiseksi tu kuolemaa hiveleviä taisteluita sen l den toimituksessa, jossa Twain ty kenteli.

Kun tulisi kuitenkin kirjoitaa laisistakin asioista, joista ei tiedä tään, niin se johtaa pirulliseen k saukseen. On niin vaikea sanoa tain jostakin, josta ei edes mit ymmärrä. Puhumisessa se vielä laatuun, jos kuulijakunta on hy suvaitsevainen, mutta kirjoituks se on vielä pahempi. Jos puhu heitetään tiiliskivellä kun puhhu tyä, hävittävät ne koko rakennuk jossa kirjoitetaan sitä jatkuvasti.

Sen takia arvoisa porvarimaail koettaakin meidän poloisten tus lieventää. Ne lähettävät meille ky myksiä ja vastauksia, jotka vie hautaamme laatikoihimme kysely den varalta. Aivan äsken saim tässä suhteessa hyvää avustusta. meille nyt tehdään kysyms: Mitä tehtävä 16-vuotiaan tyttären, jota ei laske tanssiaisiin siitä syystä, hän viipyy puolikahteentoista asti lä, vaikka toiset tytöt pääsevät, jo palaavat kotiinsa vasta puolen aikana, niin kohonnut tieteell valistuksemme tekee meille mahd seksi vastauksen, joka kuuluu: tön tulee olla säännöllisesti kot klo 10:30 ja luottaa äitinsä järk eikä olla kuten muut, jotka äi väärin rikkovat äitinsä tahtoa.

Edelleen juuri käsiimme saap porvarimaailman sanomalehtimie valistamista tarkoittava liike t meille mahdolliseksi vastata seu vaankin kysymykseen: Tuleeko ren tytön, joka naimisiin menne on päättänyt vihityttää itsensä hantuomarin konttoorissa, valmi itselleen ja tässä tilaisuudessa käy morsiushuntua. Selvä ja jyrkk tauksemme kuuluu: Ei. Perust Morsiushuntu kuuluu vain kotona kirkossa vietettäviin häihin.

Monen tämänluotoisen asian ville saamiseksi, kuten näkyy, tyy siis keinoja sekä lähteitä. voimme varastaa tietoa tämänlais asioissa. Mutta on vaikeampia mia.

Varastaapa tietoa tai uutisen a

ROMAHDUSOPPIA

Kirj. Julius Lengyel.

Imperialistinen mailmansota on alkanut yhteiskunnallisten vallankumousten aikakauden. Samaa ilmiötä voimme nimittää toisella nimellä "kapitalismin sortumiseksi." Kapitalismin luhistuminen tapahtuu hitaasti, mutta varmasti. Tätä taloudellista kehitystä vastaa valtiollisella alalla yhteiskunnallisten vallankumousten ilmeneminen, voimistuminen ja voitto. Tahdomme erikoisesti painostaa sitä tosiasiaa, että taloudellisilla selkoilla on koko tapahtumasarjassa määräävä ja liikkeellepaneva merkitys. Väitettänee, ettei kapitalismia voida taloudellisista seikoista irrallisena ilmiönä osoittaa turmiolliseksi ja ihmiskunnan kehitystä haittaavaksi ilmiöksi. Meistä taas on pelkkä taloudellisten vaikutusten tutkiminen ja tuomitseminen riittämätön jos mielitään valaista taloudellisen tilanteen luonnetta sellaisena, kuin se tällä hetkellä on. Sillä kapitalismi ei vain merkitse samannimisen taloudellisen järjestelmän valta-aikaa. Se on yhtähyvin ollut luokkayhteiskunnan aikaa, yhteiskunnan, jonka taloudellinen perustus ja yhteiskunnallinen katos ovat sangen riippuvaisia toisistaan. Tarkastaessamme taloudellisia ilmiöitä emme tee niistä niin määrääviä tekijöitä kuin kaavamaisten marxilaisten koulukunta; emme liioittele niiden merkitystä niin suuresti, kuin esimerkiksi englantilaiset ammattikuntasosialistit, sellaiset kuin G. D. H. Cole, joka sanoo: "Nykyistä yhteiskuntaa eivät johda suurmiehet tai suuret kansat, vaan sellaiset alkeelliset tekijät, kuin ravinnon tarve verenhimo ja maan nälkä. Näihin voi tietenkin sekoittua korkeampia tai matalampia aatteellisia pyrkimyksiä, mutta periaatteessa on taloudellinen pakko se, josta kaikki riippuu"*) Olemme sitä mieltä, ettei todelliseen marxilaiseen maailmankäsitykseen tulla **yksinomaan** taloudellisista syistä ja ettei erittäinkin juuri työväenluokassa ilmenevä taloudellisten seikkojen aiheuttama vastavaikutus johdu aivan puhtaista "aineellisista" vaikuttimista.**) Taloudellisten ilmiöitten luullaan monastikin merkitsevän "luhistumista" silloin, kuin niitä puhtaasti taloudelliselta kannalta arvosteltaessa täytyy pitää kapitalismin parantumisoireina. Niinpä kehoittivat puoliporvarilliset kansantaloustieteilijät minua viime vuonna olemaan liioittelematta puhuessani kapitalismin sortumisesta. Sillä Saksassa on nykyään huomattavissa taloudellisen elpymisen merkkejä. Tuotanto on melkoisesti lisääntynyt, työhalu parantunut j. n. e. Samalla huomautettiin minulle, että Amerikan ja Englannin tuotanto kerrassaan kukoistaa, mikä siihen aikaan tuntuikin kieltämättömältä tosiasialta. Saksaan nähden pidin "parantumista" ohimenevänä ilmiönä, joka oli johtunut alhaisesta Saksan markan kurssista. Saksalaisia tavaroita voitiin ulkomailla myydä pilkkahinnoilla (dumping-järjestelmä) Amerikan ja Englannin tuotannollista nousua taasen pidin puhtaasti taloudellisena keinotteluna (niiden liikatuotanto tuntui johtuvan siitä, että Idän ja Keski-Europan markkinat olivat niiltä suljetut). Sentakia tulin vähitellen tarkastellessani kapitalismin taloudellista "elpymistä", yhä varmemmaksi siitä, että taloudelliset ilmiöt (sellaiset kuin liikatuotanto, lisääntynyt kulutus ja kurssin vaihtelut) olivat kansainvälisen luokkataistelun heijastusta ja että kaikki yritykset ratkaista noita puhtaasti taloudellista tietä vain lisäisivät vaikeuksia ja yleistä ahdinkoa. Vaikka Saksan kapitalismi viime vuonna osoittikin monessa suhteessa elpymisen merkkejä (tuotannon kohoaminen, pääoman keskittyminen) ja jatkuvaa taloudellista kehitystä, on toisaalta, — jos ottaa mainitun kapitalismin kokonaisuudessaan tarkasteltavaksi — sen sisäinen luhistuminen myös jatkunut hyvää vauhtia. (Kansan tila on käynyt yhä kurjemmaksi. Edistys on siis tapahtunut riistettävän kustannuksella. Seurauksena onkin ollut köyhälistön vallankumouksellisen hengen, kasvaminen, mikä ilmenee Saksan yhtyneen työväenpuolueen perustamisessa, kapitalistisen valtion taloudellisessa ehtymisessä ja yrityksessä perustaa "valtio valtioon" luomalla lahtarikaarteja porvariston suojaksi). Saksan ja Itävallan alueilta voisi muuten luetella joitakin taloudellista edistystä osoittavia ilmiöitä mainitaksemme vain sikäläisten työläisten alhaisesta elintasosta johtuvan kesäpuutarha harrastuksen. Ja sentään ei kukaan voi väittää, etteikö kapitalismin lahoaminen jatkuisi edelleen vaikka Hilferding ja hänen hengenheimolaisensa väittivät Saksan ja etenkin Amerikan ja Englannin kapitalismin viime vuonna olleen toipumaan päin.

Ajan mielenkiintoisimpia ja kuvaavimpia ilmiöitä on se että kumpikin tietoisesti toisiaan vihaava luokka, proletariaatti ja suurporvaristo on selvillä nykyisen tilanteen vaatimuksista, kun taas kaikkien pienporvarillisten ainesten käytös muistuttaa horjuvaisuudellaan heiluria liikkeitä. "Manchester Guardian" esimerkiksi kirjoittaa uudenvuoden katsauksessaan seuraavaa: "Harkitkaamme assa maamme kylmäverisesti ja valaiskaamme sitä muutamilla tosiseikoilla. Ulkomaisten vekselien kurssi osoittaa, että **Eurooppa on joutumassa ojasta allikkoon.** (is going from bad to worse), vaikka aselevosta on kulunut jo kaksi vuotta. Entä **jos tilanne kehittyy samaan suuntaan seuraavienkin kahden** vuoden kuluessa? Kansa yhtä vähän kuin hallitus, ei osoita ymmärtävänsä tilanteen vakavuutta. Kaikkien sotaa käyneitten maitten menot ovat suuremmat kuin tulot. Niiden on siis pakko joko tehdä uusia velkoja, tai enentää seteliteollisuuttaan. Välttääkseen moista järjettömyyttä tekee Englasnin hallitus epätoivoisia yrityksiä rasittaa kansaa ylenmääräisillä veroilla, jotka tekevät lopun kaikesta ulkomaankaupasta. Venäjä on jo tehnyt kuperkeikan, sen teollisuus on kadotuksen partaalla. **Entä jos Puola ja Itävalta seuraavat sen esimerkkiä ja me sorrumme niiden mukana. Mikähän sitten tulee neuvoksi?** Meidän ei ehkä tarvitse erikoisesti huomauttaa, että jo tämäkin yksistään raha-asioita valaiseva lausunto paljastaa tilanteen kaikessa toivottomuudessaan. Kuten "Die Naude Freie Pressenkin" samanaikuinen taloudellinen selonteko (1 päivältä tammikuuta 1921), joka kaikessa lyhykäisyydessään kuuluu: "Koko maailmalle, mutta erittäinkin meidän kovia kokeneelle isänmaallemme, oli vuosi 1920 häviön vuosi." Yksinpä sosialidemokraatitkin tekevät auttamattomassa hajamielisyydessään viittauksia, jotka todistavat heidän olevan selvillä kapitalistisen valtion nopeasta rappeutumisesta. Mutta olisi kenties liikaa vaatia sosialidemokraatteja ryhtymään romahduksen vaatimiin toimenpiteisiin. Se menee yli heidän voimiensa. Niinpä kirjottaa "Arbeiter Zeitung" viime tammikuussa: "Viimeiset tapahtumat ovat antaneet meille sen opetuksen, että kapitalistiset keinot eivät kelpaa mihinkään. Vain luova sosialistinen järjestelmä voi johtaa meidät umpikujasta. Tästä on tehtävä tarvittavat johtopäätökset."

Kapitalistisen talouden liikevoima voitonhimo, kasvoi mailmansodan aikana huippuunsa. Säilyttääkseen keskimääräisen voittonsa keskinäisestä kilpailusta huolimatta katsoi kapitalistien keskusneuvosto parhaaksi manata esiin maailmansodan. Kapitalistit tekivät tämän hymy huulilla ja varmoina voitostaan. He kuvittelivat sen kautta voivansa suurentaa voittonsa määrää. Heidän eteensä avautuisi metsästyskenttä, jolla heidän voitonhimonsa saisi vapaasti mellastaa. He tahtoivat luoda uuden Eldoradon, missä sammuttaa kullanjanoaan. Mutta heidän kävikin kuten Rooman rikkaimman miehen, Krassuksen, jonka kurkkuun kaadettiin sulatettua kultaa. Alussa näytti tosin kaikki käyvän kuten laskettu oli. Sotaakäyvien valtojen lainahalu oli loputon. Se tarjosi kapitalisteille erinomaisia tilaisuuksia sijoittaa rahaa hyvää korkoa vastaan. Ja kun obligatsioonit alkoivat käydä epävarmoiksi, oli kapitalisteilla jälleen suuri voitonmahdoliisuus myydessään ne ajoissa kaksinkertaisella voitolla pikkuporvaristolle. Sodan johdosta kärsivän köyhälistön suuri hätä oli vain kapitalisteille erinomaisten riistomahdollisuuksien aikaa. Sota-ajan mainiot taloudelliset olot synnyttivät porvaristossa suuren tyytyväisyyden tunteen. Sillä oli täysi syy ylistää tätä maailman parhaimmaksi kaikista mahdollisista maailmoista. Sillä kaiken juostessa säännöllistä latuaan, käy porvariston hyvin ja maailman joutuessa vähän niinkuin rempalleen, käy porvariston ainakin yhtä hyvin, jollei vielä paremmin. Tällaisessa perin täydellisessä maailmassa on voitoista tai tappioista vain se seuraus, että porvaristoa odottaa joka tapauksessa sodan jälkeiset konjunktuurit, sodanaikaisen voitto-osinkojuhlan mainio jatko. Köyhälistö taas saa joka tapauksessa kärsiä hätää. Kapitalismi merkitsee porvaristolle vain voittoa, proletariaatille vain pelkkää tappiota. Mutta porvarillisen maailman "täydellisyyttä" häiritsivät erinäiset seikat, sellaiset kuin äkilliset kurssivaihtelut ja joukkojen osoittama 'kunnioituksen' puute. Porvaristo on pitänyt lukemattomia kansainvälisiä ja kansallisia taloudellisia neuvotteluja. Tämä osoittaa sitä, ettei valtaapitävä luokka kykene valvomaan koko luokkansa etuja yksityisetujen kustannuksella, mikä ei olekaan ihme kun ottaa huomioon niin itsekkään luokan kuin porvaristo. Se ei kyennyt järjestämään raha-asioitaan tuntuvan itseverotuksen avulla tai perustamalla kansainvälisiä luottosuhteita. Siten syntyi sota-ajan jälkeistä kukoistusta seurannut nykyinen maailmantaloudellinen ahdinko, joka voitonhimon vuoksi on kehittymässä "kriisikonjuktuuriksi." Yleisen ahdingon aikana koettavat kapitalistit pysyttää voittonsa ainakin samalla tasolla kuin sota-aikana. Yrittävätpä vielä kohottaakin sitä. Tämä tapahtuu tietenkin sortamalla taloudellisesti heikompia luokkaveljiä ja ensisijassa köyhälistöä. "Kaikki voiton hyväksi."

II.

Maailmansota vaati hyödyttömien tavarain tuottamista entistä suuremmassa määrässä. Sekä sotaakäyvien että puoueettomien maitten tuotantovoimia ponnistettiin äärimäiseen asti. Maailmansodan nopeasti jauhava mylly tarvitsi lakkaamatta raaka-ainetta ja se oli pidettävä käynnissä mihin hintaan tahansa. Tuotannon nousu tarjosi tavaroitten luo markkinoitten valtiaille eli siis pitalisteille hyvän tilaisuuden ty tää voitonhimoaan. Saarronalais keski-Europan maissa vaadittiin tajilta äärimäisiä ponnistuksia. M tuotantokykyä koetettiin kohottaa tä laajaperäisimmällä viljelyks Teollisuuden alalla taas käyte raaka-aineita, keinotekoisia raak neita, tuotanto- ja työvoimia sääs mättä. Sodan jälkeisenä aikana pahtui näissä maissa laajaper omaisuuuden ja tuotantoväline siirtoja, tapahtui mitä hurj pörssikeinotteluja, samalla kun roitten hinnat kohosivat huima korkeiksi niiden kulkiessa mo välikäsien kautta. Se oli huijau aikaa. Tällaisen uusiaikaisen r kapitalismin viettäessä orgioit alkoi tuotanto ehtyä pelottav määrässä. (Tehtaita suljetaan, ty lu katoo). Kulutuksen alalla näy tyy pian haitallisia seurauksia s sia, kuin kansan elintason tun ja nopea aleneminen. Keski Eur väestössä ilmenevä kurjuus ja sota-ajan jälkeenkin. Heltymättä mä ei selviä havainnollisesti, jos kastamme viime vuosien taloude taantumusta. Jos pidämme kulut ennen vuotta 1914 kulutuksen m na, selviää seuraavasta, miten p askelin Saksan työmies on lähest kurjuutta. Kucsinskyn tekemän tettavan tilaston mukaan oli Sa työläisten keskimääräinen viik sio marraskuuussa vuonna 1920 markkaa; alkeellisempien elin musten tyydyttäminen vaati sa aikaan 316 markkaa. Työläisten oli siis vain ¾ osa elinkustannu ta vastaavasta summasta. Viime vuosina ennen sotaa oli viikko keskimäärin 35 markkaa ja eli tannukset vaativat tuskin 29 mar Ennen sotaa ansaitsi siis Saksan

*) The World of Labour, London. 1920.

**) vert. Rosa Luxemburgin sultautumista marxilaisuuteen.